

Obsah

Seznam zkratk	11
Úvod	13
1. Význam neziskového sektoru v ČR	15
1.1 Postavení neziskového sektoru v národním hospodářství	15
1.2 Vybrané oblasti působnosti neziskového sektoru	16
1.3 Charakteristické znaky a funkce nestátních neziskových organizací	17
1.4 Tradice a vývoj nestátních neziskových organizací v ČR	18
1.5 Ekonomické ukazatele pro nestátní neziskové organizace	20
1.6 Problémy v neziskovém sektoru	20
2. Místo neziskových organizací v právním řádu ČR	21
2.1 Veřejná prospěšnost a nový občanský zákoník	21
2.2 Veřejně prospěšný poplatník dle zákona o daních z příjmů	22
2.3 Veřejné rejstříky	23
2.3.1 Co se stalo po 1. lednu 2014 s bývalými rejstříky?	24
2.3.2 Co tedy bylo a je nutné udělat a v jakých lhůtách?	24
2.3.3 Nesprávnost nebo neúplnost údajů v rejstříku	25
3. Druhy neziskových organizací	26
3.1 Druhy neziskových organizací z globálního hlediska	26
3.2 Druhy neziskových organizací dle zřizovatele	26
4. Nový občanský zákoník a právní formy nestátních neziskových organizací	27
4.1 Nové právní formy nestátních neziskových organizací po rekodifikaci	27
4.2 Jak probíhala transformace nestátního neziskového sektoru?	28
4.2.1 Příklad na občanské sdružení	28
4.2.2 Příklad na organizaci s mezinárodním prvkem	28
4.2.3 Příklad na nadaci a nadační fond	29
4.2.4 Příklad na obecně prospěšnou společnost	29
4.2.5 Příklad na zájmové sdružení právnických osob	29
4.2.6 Příklad na církevní právnickou osobu	29
5. Vznik, zánik a řízení vybraných forem nestátních neziskových organizací	30
5.1 Spolek	30
5.2 Ústav	31
5.3 Nadace	32
5.4 Nadační fond	34
5.5 Sociální družstvo	34
5.6 Další nestátní neziskové organizace upraveny jinými zákony než NOZ	35
5.6.1 Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby	35
5.6.2 Politické strany a politická hnutí	35
5.6.3 Honební společenstva	35
5.6.4 Obecně prospěšné společnosti	35
5.6.5 Zájmová sdružení právnických osob	36

6.	Financování nestátních neziskových organizací	37
6.1	Obecné principy financování nestátních neziskových organizací	37
6.1.1	Vícezdrojovost	37
6.1.2	Samofinancování	37
6.1.3	Fundraising	38
6.1.3.1	Formy fundraisingu	39
6.1.3.2	Základní metody fundraisingu	39
6.1.3.3	Zásady jednání s dárcem	40
6.1.3.4	Znalost motivů individuálních dárců	41
6.1.4	Neziskovost	41
6.1.5	Daňové úlevy	42
6.2	Způsoby financování nestátních neziskových organizací	42
6.3	Nástroje financování nestátních neziskových organizací	42
6.4	Finanční zdroje nestátních neziskových organizací	43
6.4.1	Vlastní zdroje	43
6.4.1.1	Členské příspěvky	43
6.4.1.2	Příjmy z výkonu hlavní činnosti	43
6.4.1.3	Příjmy z doplňkových činností	44
6.4.1.4	Podnikání	44
6.4.2	Cizí zdroje	45
6.4.3	Potenciální zdroje	45
6.4.3.1	Příspěvky ze zdrojů Evropské unie	45
6.4.3.2	Dotace státu a municipalit nestátním neziskovým organizacím	46
6.4.3.3	Příspěvky nadací a nadačních fondů	46
6.4.3.4	Firemní dárcovství	46
6.4.3.5	Individuální dárcovství	46
6.4.3.6	Další zdroje	47
6.5	Státní dotační politika	47
6.6	Soukromé financování neziskových organizací	50
7.	Ekonomika nestátních neziskových organizací	52
7.1	Právní předpisy pro nestátní neziskové organizace	52
7.1.1	Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.	53
7.1.2	Vyhláška č. 504/2002 Sb.	53
7.1.3	Vyhláška č. 507/2002 Sb.	54
7.1.4	České účetní standardy č. 401–414	54
7.2	Vnitřní předpisy nestátních neziskových organizací	55
7.3	Finanční řízení a rozpočet neziskových organizací	55
7.3.1	Rozpočet a jeho sestavování	56
8.	Účetní souvislosti aktivit nestátních neziskových organizací	58
8.1	Účetnictví	58
8.1.1	Změny v terminologii od 1. 1. 2014	59
8.1.2	Jednoduché účetnictví	59
8.1.3	Novela zákona o účetnictví	62
8.1.4	Účetní knihy v jednoduchém účetnictví	66
8.1.4.1	Peněžní deník	66
8.1.4.2	Knih pohledávek a závazků	68
8.1.4.3	Pomocné knihy	69

8.1.5	Podvojné účetnictví	75
8.1.5.1	Podvojné účetnictví obecně	75
8.1.5.2	Legislativní úprava účetnictví	77
8.1.5.3	Účtování v jednotlivých účtových třídách	79
8.1.5.4	Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek	79
8.1.5.5	Účtová třída 1 – Zásoby	88
8.1.5.6	Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry	91
8.1.5.7	Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy	93
8.1.5.8	Účtová třída 5 a 6 – Náklady a výnosy	97
8.1.5.9	Účtová třída 9 – Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky ..	100
8.2	Roční účetní závěrka v nestátních neziskových organizacích	105
8.3	Povinnost zveřejnění účetní závěrky	107
8.4	Audit ve vybraných neziskových organizacích	108
9.	Daně a nestátní neziskové organizace	112
9.1	Daň z nemovitých věcí	112
9.1.1	Daň z pozemků	114
9.1.2	Daň ze staveb a jednotek	115
9.2	Daň z nabytí nemovitých věcí	118
9.3	Daň silniční	121
9.4	Daň z příjmů	128
9.4.1	Změny v zákoně o daních z příjmů od 2014	130
9.4.1.1	Veřejně prospěšný poplatník	130
9.4.1.2	Úroky z účtů	132
9.4.1.3	Skupina veřejně prospěšných poplatníků s tzv. širokým základem daně	133
9.4.1.4	Bezúplatné příjmy z darů	133
9.4.1.5	Nedaňové výdaje (náklady) dle § 25 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů	133
9.4.2	Možnosti režimů zdanění příjmů u nestátních neziskových organizací	133
9.4.2.1	Rozdělení příjmů u veřejně prospěšných poplatníků	136
9.4.2.2	Příjmy, které nejsou předmětem daně	137
9.4.2.3	Příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou osvobozené	141
9.4.2.4	Příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně	145
9.4.2.5	Příjmy zahrnované do základu daně	146
9.4.2.6	Praktický příklad	147
9.4.3	Schéma postupu zjištění základu daně	149
9.4.3.1	Položky zvyšující základ daně	149
9.4.3.2	Položky snižující základ daně	151
9.4.3.3	Snížení základu daně a daňová povinnost	152
9.4.4	Daňové souvislosti darování	160
9.4.4.1	Daňové souvislosti dárcovství u dárce, kterým je fyzická osoba	161
9.4.4.2	Daňové souvislosti dárcovství u dárce, kterým je právnícká osoba	163
9.4.4.3	Daňové souvislosti dárcovství u obdarovaného	164
9.4.4.4	Účtování o daru	167

9.4.5	Praktická část	168
9.4.5.1	Poplatník s úzkým základem daně	169
9.4.5.2	Poplatník se širokým základem daně	172
9.4.5.3	Praktický příklad na dar	174
9.4.6	Vybrané daňové problémy	174
9.4.6.1	Paušální výdaj na dopravu od 1. 1. 2014	174
9.4.6.2	§ 25 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů	175
9.4.6.3	§ 25 odst. 1 písm. zp), zq) zákona o daních z příjmů	175
9.4.6.4	Uplatňování odpisů do daňově uznatelných výdajů	176
9.4.6.5	Kurzové rozdíly u nestátních neziskových subjektů	176
9.4.6.6	Úrok z jistoty dle nového občanského zákoníku	177
9.4.6.7	Finanční leasing – následné rozšíření definice v roce 2015	177
9.4.6.8	§ 23 odst. 6 zákona o daních z příjmů	178
9.4.6.9	Členské příspěvky, které se považují za daňový výdaj	179
9.4.6.10	Hmotný a nehmotný majetek	179
9.4.6.11	Opravné položky k pohledávkám	200
9.4.6.12	Odpis pohledávky	204
9.4.6.13	Postoupení pohledávky	205
9.4.6.14	Rezervy a neziskové organizace	205
9.4.6.15	Stravování zaměstnanců z pohledu daně z příjmů	207
9.4.6.16	Cestovní náhrady zaměstnanců	210
9.5	Daň z přidané hodnoty	217
9.5.1	Základní pojmy zákona o DPH	219
9.5.1.1	Předmět daně	219
9.5.1.2	Ekonomická činnost a daňové subjekty	221
9.5.1.3	Sazby daně, hlavní a vedlejší plnění	223
9.5.1.4	Místo plnění	224
9.5.2	Osvobozená plnění	227
9.5.2.1	Základní poštovní služby a dodání poštovních známek (§ 52 zákona o DPH)	228
9.5.2.2	Dodání vybraných nemovitých věcí (§ 56 zákona o DPH)	229
9.5.2.3	Nájem vybraných nemovitých věcí (§ 56a zákona o DPH)	230
9.5.2.4	Výchova a vzdělávání (§ 57 zákona o DPH)	232
9.5.2.5	Zdravotní služba a dodání zdravotního zboží (§ 58 zákona o DPH)	237
9.5.2.6	Sociální pomoc (§ 59 zákona o DPH)	240
9.5.2.7	Ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (§ 61 zákona o DPH)	241
9.5.2.8	Dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a zboží, u něhož nemá plátců nárok na odpočet daně (§ 62 zákona o DPH)	244
9.5.2.9	Plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně (§ 63 zákona o DPH)	245
9.5.2.10	Osvobození od daně při dovozu zboží (§ 71 písm. f) zákonu o DPH)	245

9.5.3	Plátce, identifikovaná osoba	246
9.5.3.1	Povinnost registrace	248
9.5.3.2	Osoba neusazena v tuzemsku, osoba osvobozena, osoba registrovaná k dani v EU	249
9.5.4	Vznik povinnosti přiznat daň nebo uskutečnění plnění	250
9.5.5	Daňové doklady	253
9.5.5.1	Zjednodušený daňový doklad (§ 30 zákona o DPH)	255
9.5.5.2	Splátkový kalendář (§ 31 zákona o DPH)	255
9.5.5.3	Platební kalendář (§ 31a zákona o DPH)	255
9.5.5.4	Souhrnný daňový doklad (§ 31b zákona o DPH)	255
9.5.5.5	Doklad o použití (§ 32 zákona o DPH)	256
9.5.5.6	Daňový doklad při dovozu zboží (§ 33 zákona o DPH) ..	256
9.5.5.7	Daňový doklad při vývozu zboží (§ 33a zákona o DPH) .	256
9.5.6	Přenos daňové povinnosti	256
9.5.7	Daňové přiznání k DPH	260
9.5.8	Základ daně a výpočet daně	264
9.5.9	Nárok na odpočet	266
9.5.10	Oprava základu daně a výše daně a oprava v jiných případech ...	268
9.5.10.1	Oprava základu daně a výše daně dle § 42 zákona o DPH	268
9.5.10.2	Oprava základu daně a výše daně dle § 43 zákona o DPH	270
9.5.11	Uplatňování DPH v rámci EU a ve vztahu k třetím zemím	271
9.5.12	Částečný odpočet	275
9.5.12.1	Poměrný koeficient podle § 75 zákona o DPH	277
9.5.12.2	Krátící koeficient podle § 76 zákona o DPH	280
9.5.13	Úprava odpočtu a vyrovnání u majetku	285
9.5.13.1	Úprava odpočtu u dlouhodobého majetku dle § 78 zákona o DPH	285
9.5.13.2	Vyrovnání odpočtu daně dle § 77 zákona o DPH	288
9.5.14	Praktický příklad	290
Seznam obrázků		297
Seznam grafů		298
Seznam tabulek		299
Výběr z použité literatury		302
Příloha A		303
Příloha B		308
Účetní osnova		314